

Erkenning AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV als Aids Referentie Centrum

dr. Stefaan Vandecasteele
internist-infectioloog Inwendige Ziekten
namens het volledige HIV-team
van het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV

Sedert 1 augustus 2014 is het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV erkend als Aids Referentie Centrum (ARC) voor de provincie West-Vlaanderen. Een ARC is een door de overheid erkend expertisecentrum waar patiënten met HIV de meest up-to-date medische behandeling kunnen krijgen in combinatie met de noodzakelijke psychische, sociale en emotionele ondersteuning. Deze erkenning biedt het ziekenhuis de mogelijkheid om de bestaande dienstverlening voor patiënten met HIV en seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's) verder uit te bouwen.

Ambitieuze meerjarenplan

In september 2013 lanceerde toenmalig minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Laurette Onkelinx een ambitieus meerjarenplan voor de beheersing van de HIV-epidemie in België. Hiermee wist ze alle actoren in het HIV-domein te verenigen rond vier essentiële pijlers. De eerste pijler is een breed opgevat preventiebeleid dat zich vanzelfsprekend richt op HIV, maar tegelijk ook op de bevordering van de algemene seksuele gezondheid van de Belgische bevolking. Ten tweede beoogt dit plan een snelle opsporing van (nieuwe) besmettingen met HIV, zodat patiënten onmiddellijk toegang krijgen tot professionele zorg en begeleiding. De derde pijler bestaat erin de beste zorg te verzekeren voor elke HIV-patiënt. Als vierde punt zet het plan in op een verbetering van de levenskwaliteit van mensen met HIV. De finale doelstelling van de overheid is een reductie van het aantal besmettingen met HIV en andere SOA's, een verbetering van de toegang tot kwaliteitsvolle begeleiding en zorg, en het elimineren van alle vormen van discriminatie en stigmatisering vanwege HIV.

Erkenning ARC's

Het HIV-plan erkent de ARC's als medische expertisecentra en legt strikte standaarden op met betrekking tot de kwaliteit van de geleverde zorg en de grootte van de patiëntenpopulatie. Een ARC werkt laagdrempelig en organiseert kwaliteitsvolle medische zorg en multidisciplinaire begeleiding van HIV-patiënten. Patiënten kunnen er terecht bij artsen-infectiologen met een bijzondere bekwaamheid in het snel evoluerende domein van HIV. Voor psychische, emotionele en sociale begeleiding kunnen ze een beroep doen op een team van gespecialiseerde verpleegkundigen, sociaal werkers, psychologen en diëtisten.

Vroegtijdige diagnose en behandeling

Het belang van een vroegtijdige diagnose en behandeling van HIV, de tweede pijler van het HIV-plan, kan niet overschat worden. Een vroegtijdige behandeling leidt tot een dusdanige verbetering van de gezonde levensverwachting van patiënten met HIV dat deze die van gematchte leeftijdsgenoten zonder HIV benadert. Dit is te danken aan een onderdrukking van de virale replicatie in het lichaam en een functioneel herstel van de cellulaire immuniteit, met als gevolg niet alleen een majeure afname van infectieuze complicaties en HIV-gerelateerde maligniteiten, maar ook van de cardiovasculaire en metabole complicaties van HIV.

Treatment as Prevention

Daarnaast is een onderdrukte virale lading bij de patiënt, gekend als "Treatment as Prevention" (TasP), één van de meest effectieve methodes om bijkomende besmettingen te voorkomen. Dit werd op overtuigende wijze aangetoond door een grote internationale studie waarbij honderden serodiscordante heteroseksuele koppels (d.w.z. koppels waarvan slechts één van de partners HIV heeft) gedurende verschillende jaren gevolgd werden. Het onderzoek wees uit dat de kans op overdracht quasi nihil was – zelfs als er geen condoom gebruikt werd – in de groep die behandeld werd vanaf het moment van diagnose en waarbij het virus volledig onderdrukt werd. Op basis van deze gegevens wordt condoomgebruik binnen een stabiele relatie, waarbij het virus van de besmette partner langdurig onderdrukt is, zelfs niet langer strikt aangeraden.

Toegankelijkheid

Overeenkomstig de derde pijler van het HIV-plan beoogt de overheid de toegankelijkheid tot adequate

Het HIV-team: v.l.n.r. Fanny Geschier, Elaine Van Dyck, dr. Jens Van Praet, Clio Roets, dr. Stefaan Vandecasteele, Hilde Mahieu, Wendy Lachat en dr. Barbara Van den Bergh.

behandeling te verhogen. Enerzijds mogen het sociaal statuut van de patiënt en de hoogte van de CD4-lymfocyten geen belemmerende factor zijn. Anderzijds definieert de overheid duidelijke kwaliteitseisen voor zorgverleners die patiënten met HIV behandelen. Bijgevolg kunnen enkel de HIV-patiënten die gevolgd worden in een erkend ARC genieten van de conventies die gesloten worden tussen de ARC's en het RIZIV. Deze conventies voorzien onder meer in bijkomende multidisciplinaire psychologische, emotionele en sociale ondersteuning van HIV-patiënten, maar ook in de toegang tot en terugbetaling van de nieuwste antivirale medicatie. Patiënten die geen beroep doen op een erkend ARC krijgen deze medicatie niet langer terugbetaald. Onder meer dankzij deze nieuwe geneesmiddelen is het mogelijk om bijna alle HIV-patiënten met één of enkele pillen per dag efficiënt te behandelen, zonder noemenswaardige nevenwerkingen.

Twee nieuwe centra

Op 1 augustus 2014 werden nieuwe HIV-conventies afgesloten met de bestaande ARC's. Met het oog op een betere geografische dekking van de toegankelijkheid tot gespecialiseerde zorg kregen twee bijkomende centra een erkenning als ARC. Het gaat om het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV (West-Vlaanderen) en het universitair ziekenhuis van Mont-Godinne (Namen). Beide centra beantwoorden met hun expertise op het vlak van HIV aan de hoge kwaliteitseisen die het RIZIV en het HIV-plan stellen. Hierdoor komt het aantal ARC's in België op 11.

Voor het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV betekent dit een positieve erkenning van de zorgverlening die het

ziekenhuis reeds sinds het begin van de HIV-epidemie verstrekt aan HIV-patiënten. Als kleiner centrum spiegelde het ziekenhuis zich voor zijn zorgverlening altijd al aan de internationale richtlijnen en aan de standaarden die gelden in de bestaande ARC's.

Sterk HIV-team

Binnen het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV draagt de afdeling Algemene Inwendige Ziekten, Nefrologie en Infectieziekten de medische verantwoordelijkheid voor de zorg voor mensen met HIV en de medische permanentie 7 dagen op 7, 24 uur op 24. Dr. Stefaan Vandecasteele (MD, PhD), dr. Jens Van Praet (MD, PhD) en dr. Barbara Van den Bergh (MD) spelen hierin een sleutelrol, bijgestaan door een enthousiast en competent team van paramedici. Hierdoor kan in principe elke patiënt met HIV of een SOA binnen een paar dagen na de diagnose professionele begeleiding krijgen.

Clio Roets en Hilde Mahieu zijn de voorbije jaren opgeleid tot verpleegkundigen gespecialiseerd in HIV. Zij staan niet alleen in voor therapeutische en seksuele counseling, maar zijn voor de patiënten vaak ook een rots in de branding als hun ziekte hen te zwaar om dragen wordt. Psychologe Fanny Geschier verzorgt de psycho-emotionele begeleiding van degenen die het psychisch het moeilijkst hebben en zorgt ook voor een kwalitatief hoogstaande neuropsychologische evaluatie bij het vermoeden van organische cognitieve problemen door de HIV-infectie. Ewout Laureyns neemt als sociaal verpleegkundige de taak op zich om de talloze financiële en sociale problemen van mensen met HIV in goede banen te

leiden. Diëtiste Elaine Van Dyck geeft voedingsadvies op maat aan patiënten met ondervoeding of – wat vaker voorkomt – een metabool syndroom of overgewicht. Voor de microbiologische diagnostiek wordt het HIV-team ondersteund door competente laboratoriumspecialisten die werken met zeer accurate SOA-testen.

Het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV heeft zijn erkenning als ARC te danken aan de competentie, de inzet en het enthousiasme van alle leden van het HIV-team. Zij zullen zich blijven inzetten om de komende jaren nog meer een aanspreekpunt te zijn voor alles met betrekking tot HIV en SOA's, alsook de dienstverlening voor de patiënten onverminderd verder uit te bouwen. ■

CONTACT

t: 050 45 23 12 (overdag)
t: 050 45 20 00 (nacht, weekend en feestdagen)
e: HIV.brugge@azsintjan.be